

**Regler för
KRAV-certifierad
produktion
2021**

Bilagor

Bilagor

B

Bilaga 1 – Tillåtna konventionella fodermedel och fodertillsatser

Bilagan tar upp vilka konventionella fodermedel som är tillåtna, tillåtna animaliska fodermedel, samt tillåtna foderråvaror och fodertillsatser.

TILLÅTNA ANIMALISKA FODERRÅVAROR

- Råvaror (mejeri- och äggprodukter) från KRAV-certifierad produktion.
- Produkter från hållbart fiske är tillåtna till fjäderfä och gris under förutsättning att:
 - de produceras eller bearbetas utan kemiska lösningsmedel, och
 - användningen av proteinhydrolysat från fisk begränsas till endast unga djur.

TILLÅTNA VEGETABILISKA KONVENTIONELLA FODERRÅVAROR

Fram till utgången av 2021 får grisar och fjäderfän årligen ges högst 5 procent konventionellt proteinfoder av jordbruksursprung, förutsatt att det inte finns ekologiskt producerat proteinfoder. Andelarna ska beräknas årligen på grundval av torrsubstansinnehållet i foder som framställts av jordbruksprodukter.

Du får använda konventionella kryddor, örter och melass om:

- de inte finns tillgängliga som KRAV-certifierade
- de produceras eller bearbetas utan kemiska lösningsmedel
- lantbrukarens användning begränsas till 1 procent av fodret, beräknat årligen på torrsubstansinnehållet i foder av jordbruksursprung.

TILLÅTNA FODERRÅVAROR AV MINERALISKT URSPRUNG OCH ANDRA FODERRÅVAROR

- Alla foderråvaror som är tillåtna enligt avsnitt 1 och 2 i bilaga V i förordning (EG) nr 889/2008.
- Salt (natriumklorid) är tillåtet.

TILLÅTNA FODERTILLSATSER

- Alla fodertillsatser enligt bilaga VI i förordning (EG) nr 889/2008.
- Salt (natriumklorid) är tillåtet.

Bilaga 2 – Livsmedelstillsatser

Enligt regel 9.3.4

Följande teknologiska livsmedelstillsatser (inklusive i KRAVs regler tillåtna bärare), får tillföras en KRAV-certifierad produkt. Ett X i kolumnen innebär att tillsatsen får användas. För produkter som både innehåller vegetabiliska och animaliska råvaror gäller att tillsatsen är tillåten om den är tillåten i någon av ingredienserna i det sammansatta livsmedlet.

Tillsatser för framställning av vin från vindruvor som finns upptagna i bilaga VIIIa i förordning (EG) nr 889/2008, är tillåtna.

När färger används för att stämpla ägg ska detta ske i enlighet med artikel 17 i förordningen (EG) nr 1333/2008.

Koksalt (natriumklorid) får innehålla de klumpförebyggande medel som normalt används. KRAV rekommenderar att koksalt utan tillsatser ska användas när det är möjligt.

Tillsats	Vegetabiliska Livsmedel	Animaliska Livsmedel	Särskilda villkor
Kalciumkarbonater (E170)	X	X	Får inte användas för färgning eller kalciumberikning
Svaveldioxid (E 220)	X	X	Endast i fruktviner(*) och mjöd med eller utan tillsats av sock- er. Maximihalt från alla källor: 100 mg SO ₂ /l. (Animaliska livsmedel avser endast mjöd.)
Natriumpyrosulfit (E 223)		X	Endast i beredningar av, vildfångad fisk och skaldjur.
Kaliumpyrosulfit (E 224)	X	X	Endast i fruktviner(*) och mjöd med eller utan tillsats av sock- er. Maximihalt från alla källor: 100 mg SO ₂ /l. (Animaliska livsmedel avser endast mjöd.)
Mjölksyra (E 270)	X	X	
Koldioxid (E 290)	X	X	
Äppelsyra (E296)	X		
Askorbinsyra (E 300)	X	X	Endast för köttprodukter samt vildfångad fisk och skaldjur inom animaliska livsmedel.
Tokoferolrika extrakt (E 306)	X	X	Antioxidant

Tillsats	Vegetabiliska Livsmedel	Animaliska Livsmedel	Särskilda villkor
🔄 Lecitin (E 322)	X	X	Endast för mjölkprodukter inom animaliska livsmedel. Endast när det härrör från ekologiska råvaror. <i>Från och med 1 januari 2022: Endast när det härrör från ekologisk produktion</i>
Citronsyra (E 330)	X	X	
Natriumcitrat (E 331)	X	X	
Kalciumcitrat (E 333)	X		
Vinsyra (L(+)-form) (E 334)	X	X	Endast för mjöd bland animaliska livsmedel
Natriumtartrater (E 335)	X		
Kaliumtartrater (E 336)	X		
Monokalسيومfosfat (E 341)	X		Endast som jäsmedel i mjöl
Extrakt av rosmarin (E 392)	X	X	Endast när det härrör från ekologisk produktion
Alginsyra (E 400)	X	X	Endast för mjölkbaserade livsmedel inom animaliska livsmedel
Natriumalginat (E 401)	X	X	Endast för mjölkbaserade produkter inom animaliska livsmedel
Kaliumalginat (E 402)	X	X	Endast för mjölkbaserade produkter inom animaliska livsmedel
Agar (E 406)	X	X	Endast för mjölkbaserade produkter och köttprodukter inom animaliska livsmedel
Karragenan (E 407)	X	X	Endast för mjölkbaserade produkter inom animaliska livsmedel
🔄 Fruktkärnmjöl (E 410)	X	X	<i>Från och med 1 januari 2022: Endast när det härrör från ekologisk produktion</i>
🔄 Guarkärnmjöl (E 412)	X	X	<i>Från och med 1 januari 2022: Endast när det härrör från ekologisk produktion</i>
🔄 Gummi arabicum, acaciagummi (E 414)	X	X	<i>Från och med 1 januari 2022: Endast när det härrör från ekologisk produktion</i>
Xantangummi (E 415)	X	X	
+ Taragummi (E 417)	X	X	Endast när det härrör från ekologisk produktion

Tillsats	Vegetabiliska Livsmedel	Animaliska Livsmedel	Särskilda villkor
+ Gellangummi (E 418)	X	X	Endast med högt acylgruppsinnehåll. Endast när det härrör från ekologisk produktion
+ Glycerol (E 422)	X	X	Endast när det härrör från ekologisk produktion. För växtextrakt, aromer, fuktbevarare i gelkapslar och som ytskikt på tabletter
Pektin (E 440(i))	X	X	Endast för mjölkbaseerade produkter inom animaliska livsmedel Amiderat pektin är inte tillåtet i någon produkt
Natriumkarbonater (E 500)	X	X	
Kaliumkarbonater (E 501)	X		
Ammoniumkarbonater (E 503)	X		
Magnesiumkarbonater (E 504)	X		
Kalciumklorid (E 509)		X	Endast tillåtet för mjölkkoagulering
Kalciumsulfat (E 516)	X		Endast tillåtet som bärare
Natriumhydroxid (E 524)	X		Endast tillåtet som ytbehandling av "Laugengebäck" och reglering av aciditet i ekologiska aromer
Kiseldioxid (E 551) i form av gel eller kolloid	X	X	Endast tillåtet i örter och kryddor i form av torkat pulver, samt i aromer och propolis
Bivax (E 901)	X		Endast som ett ytbehandlingsmedel för konfektyr. Endast ekologiskt bivax
Ⓞ Karnaubavax (E 903)	X		Endast som ett ytbehandlingsmedel för konfektyr samt som skyddande metod vid obligatorisk köldbehandling av frukt som karantänåtgärd mot knätofsveckare (<i>Thaumatococcus leucocretus</i>), ska då anges på etikett. Endast när det härrör från ekologiska råvaror. <i>Från och med 1 januari 2022: Endast när det härrör från ekologisk produktion</i>
Argon (E 938)	X	X	

Tillsats	Vegetabiliska Livsmedel	Animaliska Livsmedel	Särskilda villkor
Kväve (E 941)	X	X	
Syre (E 948)	X	X	
Ättiksyra (E260) Sorbinsyra/sorbater (E200, E202–203) Bensoesyra/bensoater (E211– 213) Kalciumhydroxid (E 526)		X	Endast för vildfångad fisk och skaldjur

(*) I detta sammanhang definieras fruktvin som vin framställt av annan frukt än druvor (inbegripet cider och päroncider).

Bilaga 3 - SIN-ämnen i förpackningar

SIN-ämne är ett ämne som ChemSec (International Chemical Secretariat) identifierat som "särskilt farligt ämne", SVHC, enligt kriterierna i EU:s kemikalielagstiftning REACH. Här listas de SIN-ämnena som kan förekomma i livsmedelsförpackningar, och som ska ingå i kartläggningen av SIN-ämnena oavsett vilket material som förpackningen består av.

CAS	SIN-ämne	Exempel på förpackningsmaterial där ämnet kan ingå					
		Karting / papper	Trä/ kork	Coating	Tryck- färg	Gummi	Plast
100-42-5	styren				X		X
10043-35-3	borsyra		X		X		
101-14-4	2,2'-diklor-4,4'-metylendianilin					X	
101-77-9	4,4'-metylendianilin				X		
106-89-8	epiklorhydrin	X			X		X
106-91-2	glycidylmetakrylat	X			X		X
106-99-0	1,3-butadien				X		X
107-13-1	akrylonitril				X		X
108-46-3	1,3-dihydroxybensen (Resorcinol)				X		X
109-86-4	2-metoxietanol				X		
110-80-5	etylenglykolmonoetyler				X		
111-41-1	2-(2-aminoetylamin) etanol				X		X
115-96-8	tris(2-kloretyl)fosfat				X		X
117-81-7	dietylhexylftalat (DEHP)	X			X		X
117-84-0	dioktylftalat (DOP)				X		X
119-61-9	bensofenon				X		X
123-77-3	azodikarbonamid					X	
126-99-8	2-klor-1,3-butadien (kloropren)					X	
128-37-0	butylhydroxitoluen (BHT)				X	X	X

CAS	SIN-ämne	Exempel på förpackningsmaterial där ämnet kan ingå					
		Karting / papper	Trä/ kork	Coating	Tryck- färg	Gummi	Plast
1309-64-4	antimontrioxid				X		X
131-56-6	2,4-dihydroxybensofenon, Bensofenon-1 (BP-1)				X		X
131-57-7	bensofenon-3; (BP-3)				X		X
1330-43-4	natriumtetraborat	X			X		X
137-26-8	tiram	X		X			
137-30-4	ziram					X	
137-42-8	natriummetylditiokarbamat	X			X		X
140-66-9	4-(1,1,3,3-tetrametylbutyl) fenol				X		
151-56-4	aziridin				X		X
15571-58-1	dioktyltennis(2-etylhexyl- merkaptacetat)				X		X
25013-16-5	2 och 3-tert-butylhydroxi- nisol (BHA)			X	X		X
26027-38-3	4-nonylfenol, etoxilerad	X					
28553-12-0	diisononylfalat (DINP)				X		X
3380-34-5	triklosan				X		
3825-26-1	ammoniumperfluorook- tanoat (PFOA)				X		X
3864-99-1	UV-137, (2-(5-klor-2H- bensotriazol-2-yl)-4,6- bis(1,1-dimetyletyl)fenol)				X		X
50-00-0	formaldehyd	X	X		X		X
+ 54079-53-7	CHPD						X
56-35-9	tributyltennoxid (TBTO)		X				
611-99-4	4,4'-dihydroxybensofenon				X		X
620-92-8	bisfenol F			X	X		
630-08-0	kolmonoxid						X
68515-48-0	1,2-bensendikarboxylsy- ra, di-C8-10-alkyl ester, förgrenad, C9-rik				X		X

CAS	SIN-ämne	Exempel på förpackningsmaterial där ämnet kan ingå					
		Karting/ papper	Trä/ kork	Coating	Tryck- färg	Gummi	Plast
7128-64-5	Uvitex OB						X
71-43-2	bensen			X			
75-01-4	kloretan					X	X
75-21-8	etylenoxid				X		X
75-56-9	metylloxiran				X		X
7632-04-04	natriumperoxometaborat	X					
77-58-7	dibutyltendilaurat			X			
78-79-5	isopren				X		X
79-06-1	akrylamid						X
80-05-7	bisfenol A				X		X
8009-03-8	petrolatum			X			
80-09-1	bisfenol S	X					X
84-61-7	dicyklohexylftalat (DCHP)	X		X	X		
84-65-1	antrakinon	X			X		
84-66-2	dietylftalat (DEP)	X		X	X		X
84-69-5	diisobutylftalatalat (DIBP)	X		X			
84-74-2	dibutylftalat (DBP)	X					X
85-68-7	butylbensylftalat (BBP)	X			X		X
872-50-4	N-metyl-2-pyrrolidon				X		X
9016-45-9	nonylfenol, etoxilerad	X					
94-13-3	propylparaben; propyl 4-hydroxybensoat				X		X
95-80-7	4-metyl-m-fenylen-diamin					X	
96-45-7	etyleniourea					X	
98-54-4	4-tert-butylfenol				X		X

Bilaga 4 – KRAVs märken

Bilagan anger KRAVs olika märken och vilka regler eller regelområden som du ska uppfylla för att få använda dem.

KRAV-märket

- **Regelområde:** Du får använda KRAV-märket om du är certifierad och uppfyller reglerna 20.1.1 eller om du är registrerad för varumärkesanvändning.
- **Kommentar:** Du som är certifierad utifrån kapitel 12 och kapitel 15 har specifika märken avsedda för ditt regelområde, se nedan.

Du som är certifierad utifrån kapitel 12 får dock använda KRAV-märket på produktionshjälpmedel som består till 100 procent av produkter eller råvaror från KRAV-certifierad produktion.

Du som är certifierad utifrån kapitel 15 får använda KRAV-märket för att markera **ingredienser** på menyer och vid självservering om regel 20.4.3 eller 20.4.4 är uppfyllt.

KRAVs märke för produktionshjälpmedel

- **Regelområde:** Kapitel 12 Tillverkning, hantering och marknadsföring av produktionshjälpmedel.
- **Kommentar:** Får endast användas på produktionshjälpmedel som är certifierade enligt reglerna i kapitel 12.

KRAVs märkning för restauranger

- **Regelområde:** Kapitel 15 Restaurang och storkök.
- **Kommentar:** Du får endast använda märket på verksamheter som är certifierade enligt reglerna i kapitel 15. KRAV-märket får återges på **certifikat**, skyltar och i övrig marknadsföring. Märket får inte användas för att märka ut KRAV-certifierade **ingredienser** på menyer och vid självservering.

🔄 KRAVs frivilliga märke för export

KRAVs tidigare märke för export är tillåtet att använda fram till 1 januari 2023.

- **Regelområde:** Kapitel 9 Livsmedelsförädling.
Kapitel 11 Fodertillverkning.
- **Kommentar:** Det frivilliga tilläggsmärket som ersätter KRAV-märket för marknadsföring utanför Sverige. Får endast användas på KRAV-certifierade **produkter** avsedda för export.

KRAVs VISION

All produktion av livsmedel är ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar och tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

KRAV ekonomisk förening

Box 1037, 751 40 Uppsala

www.krav.se info@krav.se

Tel 018- 15 89 00

[/KRAV.EKO](https://www.facebook.com/KRAV.EKO)

[/kravmedia](https://twitter.com/kravmedia)

[/kravmarkt](https://www.youtube.com/kravmarkt)

[/kravmarkt](https://www.instagram.com/kravmarkt)